

Wetsvoorstel beperkt kennisdeling en innovatiekracht

Reactie op het wetsvoorstel **verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden**

10-10-2023

'Hé buurman, mag ik je ladder even lenen?' Wie kent het niet? In ons dagelijks huis-tuin-en-keuken-leven vinden we zo'n vraag heel normaal. Zodra we ons zakelijk jasje aantrekken lijkt de wereld ineens anders in elkaar te zitten. Dan willen we alles zelf doen, voor onszelf houden en gaan we hard op zoek naar die ene specifieke expert die we vervolgens voor veertig uur per week in vaste dienst willen hebben. De huidige schaarste op de arbeidsmarkt dwingt ons om breder te denken en van uitdagingen kansen te maken door een andere aanpak. Dit wetsvoorstel helpt daar niet bij.

We hebben bij tijd en wijle allemaal wel even een ladder nodig. Voor dat ene klusje op het dak, om de dakgoot schoon te maken of het zolderraam te lappen. Kopen we zelf een ladder, die we vervolgens meer dan driehonderd dagen ongebruikt in de garage hebben hangen? Of lenen we de ladder van de buurman? Bij ons in de straat heeft één buurman een top-ladder. Prachtig ding. En de buurman is ook nog eens heel makkelijk. We wonen in een dorp waar de schuurdeur nog niet op slot hoeft, dus kunnen de ladder zo pakken. Het ding wordt bijna wekelijks gebruikt. Fijn voor ons en de buurman geniet regelmatig van het zoveelste bierpakketje. Enige dat we moeten doen is zorgen dat we niet allemaal tegelijk op hetzelfde moment de dakgoot willen schoonmaken. Maar geloof me, dat is nog nooit een issue geweest.

In de ICT hebben individuele experts vaak diepgaande kennis op een specifiek gebied. In ons vakgebied van databases binnen de ICT is specifieke expertise erg schaars, maar ook heel erg gewild. Veel bedrijven willen zo'n specialist zelf fulltime in huis hebben. 'Want je weet maar nooit'. Vervolgens bedenken we allerlei extra werkzaamheden die 'hij ook wel even kan oppakken'. Als je dat doet, gebruikt je niet de volle kracht van zijn specifieke kennis, maak je onnodig veel kosten en onthoud je de rest van het Nederlandse bedrijfsleven deze kennis. De specialist zit immers vast in jouw bedrijf of organisatie. Bedrijven en organisaties kunnen ook samenwerken door individuele experts (ZZP-ers) flexibel in te zetten (parttime, week op week af, of in een andere vorm) of dán in te roepen op het moment dat die specifieke kennis noodzakelijk is. Door samen gebruik te maken van de expertise van één persoon, kunnen deze organisaties kosten besparen en toch profiteren van de expertise van deze persoon. Dat is, all in all, toch de gedachte achter het inhuren van ZZP-ers. Tijdelijk kennis inbrengen die niet perse standaard aanwezig is in de organisatie.

In de ICT is innovatie essentieel om concurrerend te blijven en de beste oplossingen te bieden aan klanten. Door samen te werken met experts (ZZP-ers) met verschillende achtergronden en die in korte tijd bij verschillende bedrijven of branches projecten hebben opgeleverd kunnen teams nieuwe ideeën en perspectieven genereren en tot innovatieve oplossingen komen. Het stelt teams ook in staat om te experimenteren met nieuwe technologieën en deze snel implementeren. Daarnaast kan samenwerking met ZZP-ers op dit niveau binnen de ICT leiden tot meer efficiëntie. Je roept de expertise immers pas in op het moment dat je het nodig hebt. Net als de ladder die niet meer ligt te verstoffen in de garage voor het grootste deel van het jaar. Door de expertise van verschillende specialisten te combineren, kunnen teams processen en workflows optimaliseren en versnellen. Dit kan leiden tot snellere oplevering van projecten en een betere kwaliteit van het eindresultaat.

Doordat een expert (ZZP-er) met specifieke kennis parttime of binnen bepaalde tijd verschillende bedrijven tegelijk of achter elkaar bedient kunnen deze bedrijven leren van elkaars processen, fouten en hoeven ze maar één keer het wiel uit te vinden. De teams in deze bedrijven kunnen op hun beurt veel sneller nieuwe inzichten en technologieën meekrijgen die de specialist meebrengt. Door deze expertise samen te bundelen, kunnen teams tot diepgaande kennis en specialisatie komen. Dit stelt

teams in staat om complexe problemen aan te pakken en tot innovatieve oplossingen te komen die anders misschien niet mogelijk zouden zijn. Zo leren we van elkaar en brengen we het algemene kennisniveau op een hoger niveau.

Bovendien kan het delen van specialistische kennis de kosten van het inhuren van fulltime specialisten bij detachering- of uitzendbureaus verminderen. Door gezamenlijk de kosten te delen, kunnen bedrijven in staat zijn om specialistische kennis te verkrijgen die anders misschien niet beschikbaar of betaalbaar zou zijn.

Met dit wetsvoorstel wordt de flexibiliteit uit het al zo schaarse arbeidsmarktpotentieel gehaald. Mensen gaan in loondienst, blijven langer bij werkgevers zitten en de groei in persoonlijke ontwikkeling vlakkt af. Waarmee op de lange duur ook de innovatiekracht van Nederland zal verminderen.

Er is een grote groep volwassen ZZP-ers die zelfbewust in ondernemerschap zijn gestapt. Die hun specialistische kennis vanuit hun ZZP positie tijdelijk kunnen inbrengen in bedrijven en organisaties die dat op dat moment nodig hebben of voor een specifiek vraagstuk. Dit versterkt onze gezamenlijke groei. Door ook deze mensen langs 1 generalistische lat te leggen, ondergraven wij onze innovatiekracht en roesten we langzaam vast en ligt de spreekwoordelijke ladder in de hoek van de garage te verstoffen.

Wij pleiten voor een meer situationele aanpak. Een gedifferentieerde route door bijvoorbeeld op uurtarief of in staffels van tarieven een hogere mate van toezicht op potentiële uitbuiting te stimuleren in slechts die bandbreedte waar het zich ook voordoet. Een ZZP-er met een BV, website en tarief van € 75+ zal niet het risico lopen op uitbuiting en zal nimmer aanspraak willen maken op een loondienstverband. Bij het toepassen van een tariefstaffel of schaal met daar passende controlemechanismen op afgestemd blijft ondernemerschap gestimuleerd en voorkom je dat aan de onderkant van dit model ZZP-ers met een laag uurtarief en lange (>2 jaar) inhuurtermijnen worden uitgebuit.

Wij hopen op wijsheid in de besluitvorming rond dit wetsvoorstel en een meer realistisch beeld van de huidige innovatiekracht die mede door onze ZZP-ers wordt aangejaagd.

OptimaData